

[Wingsøe.]

Det antal ægteskabssager, der vil blive anlagt under henvisning til de foreslåede bestemmelser, vil antagelig blive ringe, men for de relativt få personer, der vil anvende bestemmelserne — det vil formentlig i første række sige fra udlandet hjemvendende danskfødte kvinder — vil bestemmelserne kunne få stor betydning ved den skabte adgang til at anlægge ægteskabssag her i landet.

Med disse bemærkninger skal jeg på et enigt udvalgs vegne anbefale lovforslaget med de stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg takker udvalget for det udførte arbejde. Jeg kan i ét og alt tiltræde de bemærkninger, som det ærede medlem hr. Wingsø fremsatte, og jeg benytter også lejligheden til at takke det ærede medlem hr. Per Federspiel for de meget interessante drøftelser, vi havde vedrørende international privatret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget og lovforslagets tekst, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om handel med samt tilværing og besiddelse af våben m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 97) findes i tidenden sp. 3538; udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 861).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Søgaard: Udvalget har holdt 6 møder og haft samråd med den højtærede justitsminister samt modtaget en række henvendelser fra interesserede organisationer og sammenslutninger. Endvidere har vi aflagt et yderst interessant besøg på Politigården i København, hvor vi så, hvordan ganske almindelige lejetøjsvåben, som tusinder af danske børn er i besiddelse af, kan gøres til virkelig farlige våben. Vi fik ved denne lejlighed demonstreret, hvordan luft- og fjederbøsser har en voldsom gennemslagskraft, og luft- og fjederbøsser er jo også for mange unge menneskers vedkommende noget, som man munter sig med af og til.

En af de andre interessante oplevelser på Politigården var den uhyre lighed, der f.eks. er mellem det, man kalder parabellumpistoler, og de såkaldte skræmmevåben, man kan købe rundt omkring i butikkerne. Når det samtidig over for os er blevet oplyst, at vi indfører for ca. 5 mill. kr. om året i fremmed valuta af disse skræmmevåben, kan det måske give en og anden stof til eftertanke.

På baggrund af dette besøg og efter samråd med justitsministeren har udvalget stillet 3 ændringsforslag, som er tiltrådt af justitsministeren. Ændringsforslagene nr. 1, 3 og 4, som mit parti kan gå ind for, betyder en skærpelse af lovforslaget i forhold til dets oprindelige skikkelse. Efter ændringerne, hvorved man vil lukke eventuelle huller i loven, har man også opnået en bedre opdeling end tidligere.

Ændringsforslag nr. 2 er stillet af et mindretal, bestående af venstre og de konservative. Det går ud på at fastsætte 16 års alderen som skillelinje for tilladelse til at bære og bruge glatløbede jagtgeværer med ammunition, luft- og fjederbøsser o. s. v. Mit parti går imod dette. Vi mener, at 18 års grænsen er rimelig. Hvis unge mennesker ønsker at lære at skyde, må det være i skytteforeningerne, idrætsforeningerne og andre steder, hvor de under kontrol kan lære disse ting.

Hvad angår jagtlovens 16 års bestemmelse, går jeg ud fra, at den højtærede

[Søgaard.]

justitsminister, indtil denne lov bliver revideret, vil gøre brug af sin dispensationsbestemmelse i det omfang, hvori det nu engang er gørligt.

Vi kan altså stemme for ændringsforslagene nr. 1, 3 og 4, men stemmer imod ændringsforslag nr. 2.

Østergaard: Det tilsagn, jeg ved første behandling på venstres vegne gav om at ville medvirke til en skærpelse af våbenloven, for så vidt angår salonrifler, har mit partis udvalgsmedlemmer under behandlingen i udvalget vedstået. Vi har vedstået det så langt, at vi er gået med til den ekstra skærpelse, der er kommet til udtryk i ændringsforslag nr. 4, som i forhold til det oprindelige lovforslag også inddrager de hundredtusinder salonrifler, der allerede findes blandt befolkningen, under lovens skærpede bestemmelser. Ændringsforslagene nr. 1 og 3 kan vi også tiltræde med samme begrundelse som den, det ærede medlem hr. Søgaard har fremført, og med disse ord skal jeg anbefale de 3 nævnte ændringsforslag.

Men jeg ville jo gerne, om den velvilje, vi har vist med hensyn til de nævnte ændringsforslag, kunne have blevet kvitteret fra flertallets og den højtærede justitsministers side derved, at de ville være gået med til det ændringsforslag, vi har stillet. Jeg skal lade være med at trætte tinget med detaljer, men bare sige, at vort ændringsforslag i enhver henseende er sagligt motiveret. Derfor kan flertallet jo godt stemme det ned og gør det vel også. Jeg vil dog gerne anbefale også ændringsforslag nr. 2 til vedtagelse.

Dernæst er der et andet problem, som jeg ønsker klaret ved denne lejlighed. Det gælder medlemmer af skytteforeninger, der ikke opfylder lovens aldersbetingelser. Jeg kan ikke i loven finde, at der er dispensationsbestemmelser; men den er jo også lidt indviklet, så det kan være min fejl. Jeg vil dog gerne her spørge den højtærede justitsminister: er der dispensationsregler for disse medlemmer, og i benægtende fald — jeg forudsætter nemlig, at det bliver benægtende — vil justitsministeren da benytte den skærpelse af loven, der nu finder sted, til også at ændre den praksis, der hidtil har

været ført over for medlemmer af skytteforeninger, som ikke opfylder aldersbetingelserne?

Ellen Strange Petersen: Som det fremgår af den betænkning, udvalget har afgivet, er der enighed om det væsentligste i lovforslaget. Vi er enige om, at våbenloven bør skærpes hvad angår salonrifler, springknive o. lign. Men med hensyn til glatløbende jagtgeværer og luftbøsser har det som nævnt ikke været muligt at nå til enighed, og der er derfor fra venstres og de konservatives side stillet ændringsforslag.

Formålet med lovforslaget er at søge det foruroligere store antal vådeskudsulykker, fremkaldt af usagkyndig og letsindig omgang med våben, bragt ned. Vi har diskuteret sagen meget i de 6 møder, der har været holdt i udvalget, og jeg tør sige, at vi alle havde stort udbytte af at se politiets samling af konfiskerede våben og af at få demonstreret, hvor farlige især salonrifler er.

Det ville dog være forkert at skjule, at modstridende interesser også har gjort sig gældende i udvalget. Modsetningerne har ikke været politisk bestemt, men snarere forbundet med, om medlemmerne hørte til i et länddistrikt eller et bysamfund. Byfolkene tænker mest på sikkerheden, på betydningen af at værne sagesløse børn og voksne i gårde og gader, parker og kolonihaveområder, hvor sådan legetøjsskydning betyder et faremoment. De medlemmer, der bor på landet, som selv går på jagt og selv har lært deres sønner at omgås jagtvåben på forsvarlig vis, har været optaget af, at der ikke skete alvorlige indgreb i denne frihed.

Med det af mindretallet stillede ændringsforslag skulle der være taget skyldigt hensyn til begge sider. Ved at undtage de glatløbende jagtgeværer fra skærpelsen bevarer man overensstemmelse med jagtloven, ifølge hvilken det er muligt at løse jagttegn, når man er 16 år, og da det ville være ulogisk, om man som 16-årig skulle kunne anvende jagtgevær, men ikke luftbøsse, foreslår mindretallet også 16 års grænsen med hensyn til luftbøsser.

Udvalget har i samråd med justitsministeren drøftet spørgsmålet om salg af ammunition og henstillet, at dette bliver tilrettelagt på en måde, der er hensigtsmæssig for

[Ellen Strange Petersen.]

forbrugerne; dette ønske vil jeg gerne understrege.

Jeg vil også gerne fremhæve, at formålet med loven ikke er at lægge hindringer i vejen for øvelsesskydning under forsvarlige former. Unge mennesker, der er interesseret i at lære at skyde, bør kunne få denne oplæring i skytteforeninger.

Vi har i udvalget været inde på, hvilke særrettigheder der i loven skulle tillægges disse foreninger. Spørgsmålet er som nævnt af det ærede medlem hr. Østergaard ikke blevet løst, og jeg henstiller derfor, at der bliver yderligere udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling, så vi kan drøfte dette spørgsmål endnu en gang.

Hermed anbefaler jeg, at man stemmer for alle de stillede ændringsforslag.

Aage Fogh: På mit partis vegne skal jeg anbefale, at man stemmer for de stillede ændringsforslag med undtagelse af ændringsforslag nr. 2, der er stillet af venstre og de konservative.

Jeg er ellers godt tilfreds med den udformning, lovforslaget har fået. Efter at vi har set på de våben, der er tale om, synes jeg, det er meget rimeligt, at aldersgrænsen sættes til 18 år.

Herluf Rasmussen: På mit partis vegne kan jeg anbefale, at man stemmer for ændringsforslag nr. 1, 3 og 4, men stemmer imod ændringsforslag nr. 2, stillet af et mindretal.

Grøndahl: Hvad angår ændringsforslagene nr. 1, 3 og 4, stillet af udvalget og tiltrådt af justitsministeren, vil vi undlade at stemme. Derimod vil vi støtte ændringsforslag nr. 2, der er stillet af et mindretal, selv om vi er imod selve lovforslaget, da dette ændringsforslag dog er udtryk for en lempelse. Selve lovforslaget vil vi stemme imod ved tredje behandling.

Vi er imod love af denne karakter. De er måske nok velmente, men resultatet er, at borgerne sættes i hæmmende og karakter-sløvende gangkurv. I modsætning til denne barnepigementalitet ser vi gerne det enkelte individs, selvfølgelig også forældrenes og opdragernes, personlige ansvarsfølelse fremmet.

Den højtærede justitsminister nævnte i sin fremsættelsestale, at der uden for København i de sidste 2-3 år havde været 110 tilfælde af personskade, herunder 2 med dødelig udgang, ved brug af salongeværer og luftbøsser, og at der var begået 3 drab med springknive. Det var vel hensigten med disse oplysninger at begrunde lovforslaget. Jeg kan ikke undgå at komme til at tænke på et andet område, hvor ulykkerne har et helt andet og forfærdende omfang, nemlig de ulykker — mange gange med dødelig udgang — der er en følge af de overhåndtagende biltyverier, hovedsagelig foretaget af de ganske unge. Da den borgerlige straffelov var til behandling her i tinget for 2 år siden, foreslog de uafhængige skærpede straffe på dette område, men vi talte for døde øren. Er der håb om, at den højtærede justitsminister nu, belært af de triste erfaringer, har skiftet opfattelse på dette område?

Foss: I henhold til lovforslaget vil det være forbudt at skyde med salonrifler uden justitsministerens tilladelse. Det er ganske overladt til ministeren, hvem han vil give en sådan tilladelse. Man må dog vel forudsætte, at praksis vil være den samme som hidtil, når det gælder personer over 18 år, således at tilladelse vil blive givet til hæderlige personer, især når formålet er at drive lovlig jagt.

Der er vel ifølge lovforslaget ikke noget i vejen for, at personer under 18 år også kan opnå justitsministerens tilladelse til at skyde med riffel, men således som den højtærede justitsminister har formuleret lovforslaget, må vi formode, at han ikke vil give tilladelse til personer under 18 år, medmindre skydning foregår i en skytteforening. Spørgsmålet om skytteforeningerne har været omtalt af de foregående ærede talere, så det vil jeg ikke gøre nogen bemærkning om.

Der er i 1961-62 udstedt jagtkort til 109 906 personer. Jeg er temmelig sikker på, at flertallet af disse personer har lært at omgås skydevåben i en ung alder ved at skyde med salonriffel. Det gælder mig selv, det gælder mine sønner. Men næste generation må altså melde sig ind i en skytteforening, hvis de vil lære at skyde, inden de er 18 år, medmindre de kan opnå

[Foss.]

justitsministerens særlige bevågenhed, og så er det endda ikke sikkert, at de får lov at skyde med salonriffel, før de er endnu ældre. Jeg ved ikke, om der findes nogen anden lov, der i samme grad som denne giver bemyndigelse til justitsministeren, og der findes ingen anvisning på, hvorledes denne bemyndigelse vil blive udnyttet. Det afhænger ganske af ministeren.

Formålet med loven er at undgå ulykkestilfælde. I fremsættelsen har den højtærede minister givet oplysning om antallet af ulykker, men ikke om, hvor mange af disse der er forårsaget af mindreårige, eller hvor mange der er forårsaget ved skydning på steder, hvor det i henhold til politivedtægten er ulovligt at skyde, f. eks. i haver. Jeg tvivler på, at den skærpelse af lovgivningen, der her er foreslået, vil få afgørende indflydelse på antallet af ulykkestilfælde, medmindre ministeren aldeles vil forbyde anvendelsen af salonrifler også for ældre personer.

Men det er ikke jagtvåben alene, der er livsfarlige. Jeg minder om, at det er tilladt mindreårige at køre på knallert. Det ville ikke være uden interesse at få konstateret, om der er forårsaget ulykker med salonrifler af mindreårige, vel at mærke på steder, hvor det er lovligt at skyde, og om det er sket i et antal, der ikke kan betegnes som undtagelser, og derefter at sammenligne med antallet af knallertulykker.

Vi har i udvalget foreslået, at personer, som havde jagtkort, skulle have tilladelse til at skyde med salonriffel, men det er blevet afvist. Det ville ellers have været en lempelig stramning af de gældende regler; hvis man derefter konstaterede, at jægerne afstedkom ulykker med salonrifler, ville vi vel ikke kunne modsætte os en yderligere skærpelse af loven. Men en sådan lempelig fremgangsmåde har den højtærede justitsminister altså ikke villet acceptere.

Det af venstre og det konservative folkeparti stillede ændringsforslag vil i nogen grad imødegå de meget rigoristiske bestemmelser i lovforslaget, og jeg vil derfor anbefale at stemme for det; men jeg må forbeholde mig min endelige stilling til lovforslaget, idet jeg håber, at den højtærede justitsminister vil angive nogle retnings-

linjer, der ikke er alt for stramme, for lovens anvendelse.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Næst at takke udvalget for det udførte arbejde vil jeg anbefale at stemme for ændringsforslagene under nr. 1, 3 og 4. Derimod kan jeg ikke anbefale at stemme for ændringsforslag nr. 2.

Jeg vil gerne i anledning af de bemærkninger, der er fremsat dette ændringsforslag vedrørende, understrege, at der er i og for sig intet inkonsekvent i, at man har én aldersgrænse for erhvervelse af jagttegn og én aldersgrænse for erhvervelse af våbentilladelse. De hensyn, der tilgodeses ved tildeling af jagttegn og ved tildeling af våbentilladelse, er ikke de samme. I øvrigt gør jeg opmærksom på, at jagtloven er under revision, og ingen kan vel vide, hvorledes aldersbetingelserne i den kommende lov vil blive.

Endelig gør jeg opmærksom på, at den inkonsekvens, man peger på, har vi for så vidt allerede derved, at vi har 18 års grænsen i en række politivedtægter. Imidlertid vil jeg gerne understrege, at der vil blive fulgt en lempelig dispensationspraksis, hvor det drejer sig om unge personer, der har erhvervet jagttegn. I øvrigt tror jeg ikke, man behøver at nære den overdrevne frygt for en rigoristisk fremgangsmåde ved administrationen af våbentilladelserne. En sådan har ikke været fulgt tidligere og har derfor ej heller kunnet give anledning til berettiget kritik.

Det af de ærede medlemmer hr. Østergaard og fru Ellen Strange Petersen rejste spørgsmål om retsstillingen for medlemmer af skytteforeninger finder jeg det rigtigst at vi drøfter i et samråd mellem anden og tredje behandling. De forhandlinger, justitsministeriet har ført med disse organisationer, er ikke endeligt afsluttet, men en afklaring kan vi vel nå frem til ved et samråd mellem anden og tredje behandling.

Til det ærede medlem hr. Grøndahl vil jeg sige, at jeg har lidt vanskeligt ved at se, at dette lovforslag kan give anledning til så vidtrækkende principielle betragtninger som dem, det ærede medlem fremførte. Specielt med hensyn til biltyverierne vil jeg gerne føje til, at det er min erindring,

[Justitsministeren.]

at da vi reviderede straffeloven for et par år siden, skærpede vi straffen for biltyveri.

Til det ærede medlem hr. Foss vil jeg gerne sige, at der er jo ingen mulighed for i løbet af den korte tid, vi har tilbage, inden dette folketingsår slutter, at få gennemført den interessante sammenligning, der kunne foretages mellem antallet af personer mellem 16 og 18 år, der kommer galt af sted med skydevåben, og ulykker forårsaget af knallertkørere i denne aldersklasse. Interessant ville det være, men umiddelbart vejledende, om jeg så må sige, vil det dog næppe være.

Østergaard: Jeg kan godt forstå, at vi ikke kan opnå noget forlig eller nå til nogen fælles opfattelse af vort ændringsforslag nr. 2, når den højtærede justitsminister ikke kan se nogen forbindelse imellem at give en mand jagttegn — det kan han få, når han er 16 år — og at give ham tilladelse til at bruge et jagtvåben. Hvis man ikke kan indse, at der er en forbindelse her, kan jeg godt forstå at vi ikke kan blive enige, men så vil jeg dog mene, at fejlen er på den højtærede justitsministers side.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 75 stemmer mod 37.

Ændringsforslag nr. 3, § 1 i den ændrede affattelse, ændringsforslag nr. 4, § 2, således ændret, og § 3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om erhvervelse af landbrugsejendomme, forslag til lov om ændringer i lov om landbrugs-ejendomme, forslag til lov om ændringer i

lov om oprettelse og supplerende af mindre landbrug m. m. — statshusmandsloven — og forslag til lov om kommuners forkøbsret til fast ejendom samt støtte til kommuners jordkøb har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i lov om naturfredning og forslag til lov om ændring i lov om naturfredning [af Vivike m. fl.] har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 14⁵⁵ med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Kirkegaard.*
- 2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Kirkegaard.*

Mødet hævet kl. 14⁵⁰.

104. møde.

Tirsdag den 14. maj kl. 14⁵⁵.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Kirkegaard.

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik derefter til:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Kirkegaard.

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Tæppefabrikant Johannes Jensen,